

“БУМАН БОРГОЦОЙ” ХХК

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН 32-Р ХОРООНЫ НУТАГТ БАЙРЛАХ “ХУШ МОДНЫ САМАР БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР”-ИЙН 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН /АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 5991447/

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБЗГ-ын шинжээч: _____

Танилцсан:

“Буман боргоцой” ХХК-ийн ерөнхий захирал

С.Жаргалбат

Боловсруулсан:

“Далангийн хөшөөт” ХХК, гэрээт зөвлөх

Э. Энхжин

Улаанбаатар хот

2024

ТАЙЛАНГИЙН АГУУЛГА

1	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
1.1	Төслийн товч танилцуулга	3
1.2	Төслийн байршил	4
1.3	Үйлдвэрийн бүтэц, үйл ажиллагаа	6
1.4	Төслийн дэд бүтэц	7
2	СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
2.1.1	Агаарын чанар	11
2.1.2	Дуу шуугиан	11
2.1.3	Гадаргын болон газрын доорх ус	12
2.1.4	Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг	12
2.1.5	Ойн сан	13
3	ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	14
4	ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	16
5	ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	16
6	ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	18
7	ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	19
7.1.1	Агаарын чанар	19
7.1.2	Дуу шуугиан	20
7.1.3	Хөрсөн бүрхэвч	21
8	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	23
9	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	24
10	ДҮГНЭЛТ	24
	ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТ	26

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1.1	Төсөл хэрэгжүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл	3
Хүснэгт 1.2	Төслийн талбайн байршлын цэгүүд	4
Хүснэгт 2.1	Сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, бууруулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8
Хүснэгт 3.1	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	14
Хүснэгт 4.1	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	16
Хүснэгт 5.1	Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	16
Хүснэгт 6.1	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	18
Хүснэгт 7.1	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	19
Хүснэгт 7.2	Үйлдвэрийн гадна талбайн агаарын чанарын шинжилгээний үр дүн, 2024.5.13	20
Хүснэгт 7.3	Үйлдвэрийн дотоод орчны агаарын чанарын хэмжилтийн үр дүн, 2024.5.13	20
Хүснэгт 7.4	Дуу шуугианы хэмжилтийн үр дүн	20
Хүснэгт 7.5	Хөрсний үржил шимийн үзүүлэлтүүд	21
Хүснэгт 7.6	Хөрсний үржил шимийн суурь үзүүлэлтүүд ба шинжилгээний үр дүнгийн тайлбар	21
Хүснэгт 7.7	Хөрсний хүнд металлын шинжилгээний үр дүн	22
Хүснэгт 8.1	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	23

Хүснэгт 9.1 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт.....	24
Хүснэгт 10.1 2024 оны БОМТ-нд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн болон биелэлтээр хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	25
Хүснэгт 10.2 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал	25

Зургийн жагсаалт

Зураг 1.1 Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэрийн байршил	5
---	---

Гэрэл зургийн жагсаалт

Гэрэл зураг 1.1 Самар боловсруулах үйлдвэрийн байр	6
Гэрэл зураг 1.2 Үйлдвэрийн дамжлага	6
Гэрэл зураг 2.1 Тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгосон байдал	11
Гэрэл зураг 2.2 Зүлэгжүүлсэн болон хатуу хучилттай болгосон талбайнууд	12
Гэрэл зураг 2.3 Ургамлын бичиглэл хийсэн талбай	13
Гэрэл зураг 2.4 Шилмүүст модыг хүлэмжинд үрээр тарьж, гадна талбайд шилжүүлэн суулгасан байдал.....	14
Гэрэл зураг 3.1 Зүлэгжүүлсэн талбай болон үрээр тарьсан хайлаас	15

Тайлангийн хавсралтууд

- Ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээ
- 2 га талбайд нарс, хуш, шинэс тарих, арчлах гэрээ
- Ахуйн хортон шавьж устгах, ариутгах ажлын гэрээ
- Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт
- Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа
- Гэмт хэрэг, зөрчилөөс урьдчилан сэргийлэхэд хамтран ажиллах гэрээ
- Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг хураах, тээвэрлэх гэрээ
- Хөрсний дээжлэлт
- Агаарын чанар, дуу шуугиан, хөрсний дээж шинжлүүлсэн лабораторийн шинжилгээний үр дүн

1 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БИЗНЕС ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Буман боргоцой ХХК-ийн “Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэр” нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32 дугаар хороонд өөрийн эзэмшлийн хашаанд үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Үйлдвэр нь жилд 3000 тн байгалийн самар боловсруулах хүчин чадалтай ба боловсруулсан эцсийн бүтээгдэхүүний 20 хувийг дотооддоо борлуулах ба үлдсэн 80 хувийг БНХАУ-руу экспортолдог бөгөөд гуравдагч орон руу экспортлохоор төлөвлөсөн.

Тус онд самар бэлтгэх зөвшөөрлийн хугацаанд самрын нөөц багассан байсан тул 2024 онд дуудлага худалдаанд оролцоогүй ба үйлдвэр үйл ажиллагаа явуулаагүй. Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/737 дугаар тушаалын хавсралт “Ойн дагалт баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах журам”-ын 3.4-т “Хуш модны самрыг 10 дугаар сарын 20-ны өдрөөс дараа оны 02 дугаар сарын 01-ний өдөр хүртэл хугацаанд бэлтгэнэ” гэж заасан.

1.1 Төслийн товч танилцуулга

Хүснэгт 1.1 Төсөл хэрэгжүүлэгчийн ерөнхий мэдээлэл

#	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	“Буман Боргоцой” ХХК
	Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011554123
	Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Гадаад худалдаа, аялал жуулчлал
	Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	Улаанбаатар хот Сонгинохайрхан дүүрэг 32-р хороо, Хайрхан 6-27 тоот
	Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Захирал С.Жаргалбат
	Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Менежер Б.Алена Утас: - 99066263
1.2	Төслийн нэр	Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэр
	Төслийн харьяаллын байршил	“Хуш модны самар боловсруулах төсөл” нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хороо, Хайрхан 6-27 тоотод байрлана. Эзэмшил талбайн нийт хэмжээ нь 0.9921,0 м ² .
	Төслийн ангилал	Үйлдвэрлэл
	Төсөл эхэлсэн огноо	2015 он
	Төсөл хэрэгжих хугацаа	Хугацаагүй
	ТЭЗҮ баталсан огноо	-
	Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	-
	Ажилчдын тоо	35
	Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	№2024737 2021/08/10
	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	Байгаль орчны ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт-, БОАЖЯ, 2021 он

	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	“Хос Нахиа” ХХК, 2021 он
--	--	--------------------------

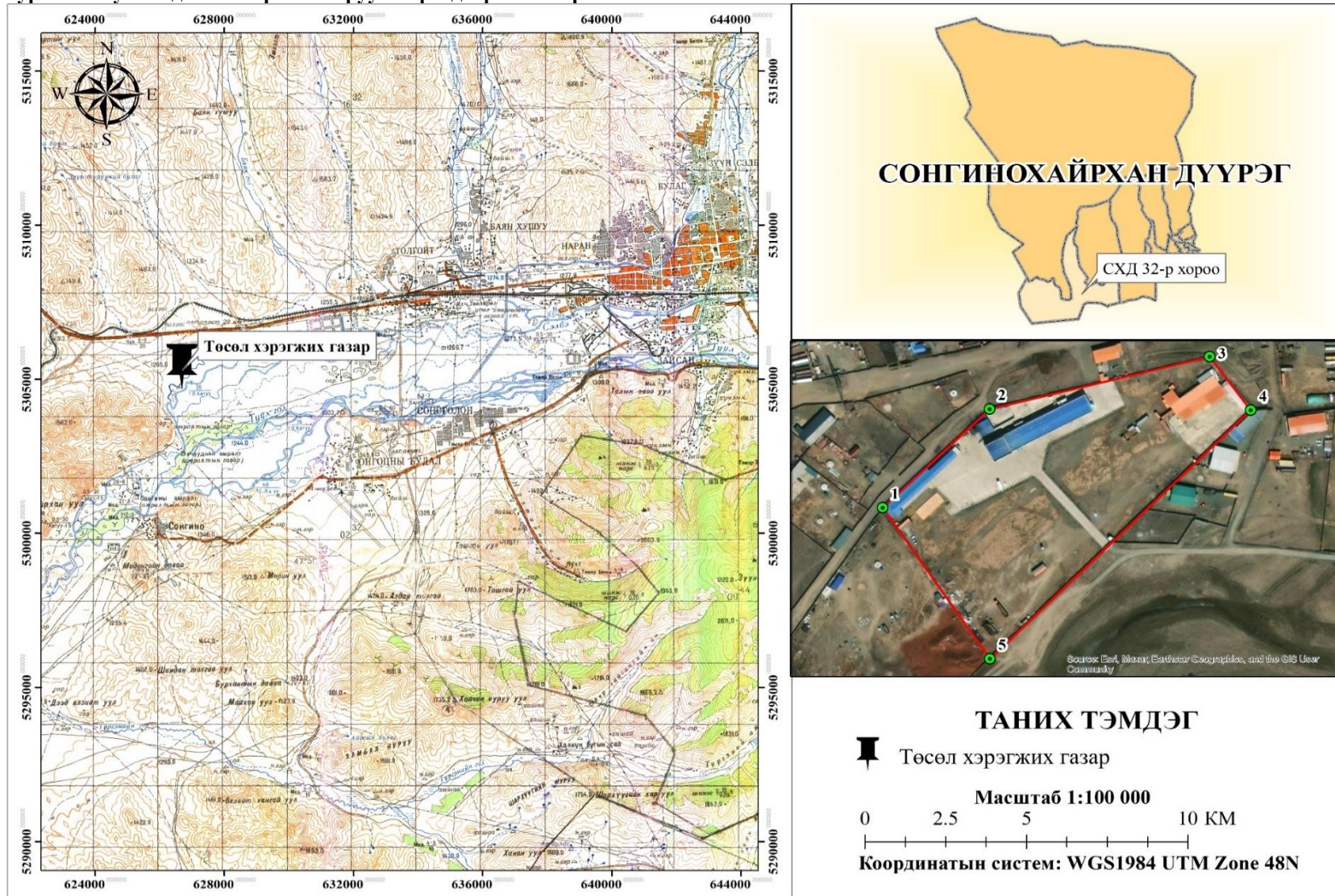
1.2 Төслийн байршил

“Буман боргоцой” ХХК-ийн “Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэр” нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт Улаанбаатар-баруун аймгуудыг холбосон хатуу хучилттай автозамаас урагш 1 км зайд байрладаг (Хүснэгт 1.2).

Хүснэгт 1.2 Төслийн талбайн байршлын цэгүүд

#	Уртраг			Өргөрөг		
	градус	минут	секунд	градус	минут	секунд
1	106	41	34.6	47	53	20.8
2	106	41	39.0	47	53	23.6
3	106	41	48.1	47	53	25.0
4	106	41	49.7	47	53	23.4
5	106	41	38.8	47	53	16.4

Зураг 1.1 Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэрийн байршил

1.3 Үйлдвэрийн бүтэц, үйл ажиллагаа

Үйлдвэр нь самрыг хатаах, шигших, цөмж яснаас салгах, дахин үлээлгэх, самрын идээг хатаах, хальсыг ялгах зориулалт бүхий тоног төхөөрөмжүүдтэй. Үйлдвэр нь жилд 3000 тн байгалийн самар боловсруулах хүчин чадалтай, үйлдвэрийн хашаанд 1,260 м² талбай бүхий хуш модны самар боловсруулах үндсэн үйлдвэр, боловсруулаагүй самар хадгалах 700 тн-ийн багтаамжтай, бэлэн болсон бүтээгдэхүүн хадгалах 500 тн-ын агуулах, хатаалгын 4 цехтэй, 300 м² талбай бүхий оффисын барилга болон ажилчдын амрах байртай. Тус үйлдвэр нь нийт 35 ажилтантай.

Гэрэл зураг 1.1 Самар боловсруулах үйлдвэрийн байр

Гэрэл зураг 1.2 Үйлдвэрийн дамжлага

Самрыг хальснаас салгах машин

Самрын идээг хатаах машин

Хагас боловсруулсан самрын идээ

1.4 Төслийн дэд бүтэц

- Усан хангамж: Ажилчдын ундны усыг 1 тн-ын саваар “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК-ийн гүний худгаас зөөвөрлөн хангадаг.
- Цахилгаан хангамж: цахилгааны төвлөрсөн эх үүсвэрээс
- Дулаан хангамж: Тениэр.

2 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 2.1 Сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, бууруулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

#	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг
Агаарын чанар					
1	Тоосжилт үүсэх, агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисуудаар агаар бохирдох	Үйлдвэрийн гадаах орчны тоосжилт болон агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисуудыг хянах, бууруулах	Орчны тоосжилт болон агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисуудын хэмжээг хянаж, бууруулахын тулд ОХШХ-ийн дагуу Агаарын чанарын дээж авах, шинжлүүлэх ажлыг Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-р гүйцэтгүүлсэн.	(252,000) ОХШХ-ийн Агаарын чанарын биелэлтийн зардалд тусгагдсан.	(252,000) ОХШХ-ийн Агаарын чанарын биелэлтийн зардалд тусгагдсан.
2			Орчны агаарын бохирдлыг нэмэгдүүлэхгүй байхын тулд ажилчдад тээврийн хэрэгслүүдийг шаардлагагүй тохиолдолд унтрааж байх, эвдрэл гэмтлийг тухай бүрт нь засварлах зэрэг зөвлөгөөг өгдөг.	-	-
3			Үйлдвэрийн хашааг зүлэгжүүлэх, тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгох, тохиромжтой газруудад мод тарих зэрэг орчны тоосжилтыг бууруулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна.	Өвөл, хаврын улиралд үйлдвэрийн хашаан дахь цасыг арилгалгүй үлдээж; зун, намрын улиралд борооны усыг хуримтлуулан усалгаанд ашигладаг.	
Дуу шуугиан					
1	Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугиан ажилчдын сонголд нөлөөлөх	Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугианыг зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байлгах арга хэмжээ авах	Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугианы түвшинг Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-иор хэмжилт хийлгэсэн ба 40 дБА буюу MNS 4585:2016 стандартын ЗДХ болох 60 дБА-ээс бага байна.	Тус тайлангийн ОХШХ-ийн Дуу шуугианы биелэлтийн зардалд тусгагдсан. (198,000)	
2		Ажилчдыг сонголд шалгах эмчийн үзлэгт хамруулах /Дуу чимээний түвшин 85дБа-гаас	Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугианы түвшин өдрийн цагаар		

#	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг
		давсан үед ажиллагсдыг сонсголын хамгаалалттай оруулах/	стандартын ЗДХ-нээс бага хэдий ч ажилчдыг сонсгол хамгаалах хэрэгслээр /чихний бөглөө/ хангаж, үйлдвэр дотор ажиллаж байх хугацаандаа тогтмол хэрэглэхийг зөвлөдөг.		
Гадаргын болон газрын доорх ус					
1	Газрын доорх усны нөөцөд сөргөөр нөлөөлөх	Цэвэр усны зохисгүй хэрэглээг зогсоох, ажилчдад ус хэмнэх арга, ач холбогдлын талаар сургалт зохион байгуулах	Ажилчдад сургалт зохион байгуулсан. Самрын үйлдвэр нь зөвхөн ажилчдын унданд зориулж ус хэрэглэдэг ба ундны усыг 1 тн-ын саваар “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК-ийн гүний худгаас зөөвөрлөн хангадаг. “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК нь усны хэрэглээг хянаж, бууруулахын тулд худгийн тоолуурыг шинэчилэн суурилуулж, баталгаажуулалтыг Стандарт хэмжилзүйн газраар хийлгэсэн байна. Мөн ажилчдад уух зориулалтаар үйлдвэрийн цэвэр ус худалдан авдаг.	Гүний худаг нь “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК-ийн эзэмшлийнх тул тоолуурын үнэ болон баталгаажуулалтын төлбөрийг тус компани хариуцан гүйцэтгүүлсэн.	
Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг					
1	Үйлдвэрийн эдэлбэр газрын барилгажаагүй талбайн газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, хүний үйл ажиллагаагаар доройтох	Үйлдвэрийн эдэлбэр газрын барилгажаагүй талбайн газрын гадарга, хөрс, ургамлан нөмрөгийг хамгаалах, доройтлоос сэргийлэх	Үйлдвэрийн хашаан дахь зүлэгжүүлэх талбайг борооны ус хуримтлуулан усалж, хог хаягдлыг цэвэрлэн, тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгож, тохиромжтой газруудад мод тарих зэргээр талбайн хөрс, ургамлан нөмрөг, газрын гадаргыг хамгаалж байна.	(862,500) Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зардалд багтсан.	
2			Үйлдвэрийн эдэлбэр газрын ургамлын төлөв байдлын тойм судалгааг мэргэжлийн хүнээр гүйцэтгүүлсэн.	800,000	800,000
Ойн сан					

#	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг
1	Ойн дагалт баялгийг үйлдвэрийн зориулалтаар ашиглаж байна	БОУАӨ-ийн сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/737 дугаар тушаалын хавсралт. Ойн дагалт баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах журам"-ын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	2022 оны 3 сарын 2 нд “Дүгэрээ нарс Петомник ХХК”-тай 5 жилийн хугацаатай хамтран ажиллах гэрээг байгуулсан. Гэрээний дагуу Сэлэнгэ аймгийн Дүгэрээ нарс гэх газарт 2 га талбайд хуш, нарс, шинэс зэрэг шилмүүст модддыг үрээр тарьж ургуулан, арчилгаа тордолт хийхэд хамтран ажиллаж байна.	Нэхэмжлэхийн дагуу төлбөрийг төлнө.	Нэхэмжлэхийн дагуу төлбөрийг төлнө.
2			Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/737 дугаар тушаалын хавсралт “Ойн дагалт баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах журам”-ын 3.4-т “Хуш модны самрыг 10 дугаар сарын 20-ны өдрөөс дараа оны 02 дугаар сарын 01-ний өдөр хүргэл хугацаанд бэлтгэнэ” гэж заасан. Зөвшөөрлийн хугацаанд самрын нөөц багассан тул 2024 онд дуудлага худалдаанд оролцоогүй ба үйлдвэр үйл ажиллагаа явуулаагүй.	-	-
Нийт дүн, төг.					800,000

2.1.1 Агаарын чанар

- Орчны тоосжилт болон агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисуудын хэмжээг хянаж, бууруулахын тулд ОХШХ-ийн дагуу Агаарын чанарын дээж авах, шинжлүүлэх ажлыг Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-р гүйцэтгүүлсэн.

ОХШХ-т тусгагдсаны дагуу агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисууд болох азотын давхар исэл (NO₂), хүхэрлэг хий (SO₂), нийт тоосонцор (TSP)-ын агууламжийг үйлдвэрийн талбайд 2 цэгээс дээж авч, Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-д шинжлүүлсэн. Шинжилгээний үр дүнг MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага болон MNS 4990:2023 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Ажлын байрны агаар дахь хорт бодисыг хэмжихэд тавих ерөнхий шаардлага, зөвшөөрөх дээд хэмжээ стандартын хүлцэх агууламжтай харьцуулан, тус тайлангийн ОХШХ-ийн биелэлтийн хэсэгт дэлгэрэнгүй тусгасан.

- Орчны агаарын бохирдлыг нэмэгдүүлэхгүй байхын тулд ажилчдад тээврийн хэрэгслүүдийг шаардлагагүй тохиолдолд унтрааж байх, эвдрэл гэмтлийг тухай бүрт нь засварлах зэрэг зөвлөгөөг өгдөг.
- Үйлдвэрийн хашааг зүлэгжүүлэх, тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгох, тохиромжтой газруудад мод тарих зэрэг орчны тоосжилтыг бууруулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж байна. Усалгаанд өвөл, хаврын улиралд үйлдвэрийн хашаан дахь цасыг арилгалгүй үлдээж, зун, намрын улиралд борооны усыг хуримтлуулан ашигладаг.

Гэрэл зураг 2.1 Тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгосон байдал

2.1.2 Дуу шуугиан

- Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугианы түвшинг Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-иор хэмжилт хийлгэсэн ба 40 дБА буюу MNS 4585:2016 стандартын ЗДХ болох 60 дБА-ээс бага байна.

- Үйлдвэрийн дотоод орчны дуу шуугианы түвшин өдрийн цагаар стандартын ЗДХ-нээс бага хэдий ч ажилчдыг сонсгол хамгаалах хэрэгслээр (чихний бөглөө) хангаж, үйлдвэр дотор ажиллаж байх хугацаандаа тогтмол хэрэглэхийг зөвлөдөг.

2.1.3 Гадаргын болон газрын доорх ус

- Цэвэр усны зохисгүй хэрэглээг зогсоох, ажилчдад ус хэмнэх арга, ач холбогдлын талаар сургалт зохион байгуулсан.
- Самрын үйлдвэр нь зөвхөн ажилчдын унданд зориулж ус хэрэглэдэг ба ундны усыг 1 тн-ын саваар “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК-ийн гүний худгаас зөөвөрлөн хангадаг. “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК нь усны хэрэглээг хянаж, бууруулахын тулд худгийн тоолуурыг шинэчилэн суурилуулж, баталгаажуулалтыг Стандарт хэмжилзүйн газраар хийлгэсэн байна. Мөн ажилчдад уух зориулалтаар үйлдвэрийн цэвэр ус худалдан авдаг.

2.1.4 Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөг

- Үйлдвэрийн хашаан дахь барилгажаагүй талбайг борооны ус хуримтлуулан усалж, хог хаягдлыг цэвэрлэн, тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгож, тохиромжтой газруудад мод тарих зэргээр талбайн газрын гадарга, хөрс, ургамлан нөмрөгийг доройтохоос хамгаалж байна. Тус арга хэмжээг орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлтийн хэсэгт дэлгэрэнгүй тусгасан.

Гэрэл зураг 2.2 Зүлэгжүүлсэн болон хатуу хучилттай болгосон талбайнууд

- Үйлдвэрийн эдэлбэр газрын ургамлын төлөв байдлын тойм судалгааг байгаль орчны мэргэжлийн хүнээр гүйцэтгүүлсэн.

Үйлдвэрийн эдэлбэр газрын ургамлын төлөв байдлыг илэрхийлж чадахуйц 3 цэгт хээрийн бичиглэл хийсэн. “Хуш модны самар боловсруулах” үйлдвэр нь Улаанбаатар хотод байрладаг ба Монгол орны ургамал-газарзүйн мужлалаар Монгол дагуурын уулын ойт хээрийн тойрогт хамаарагдана. Үйлдвэрийн талбайд жижиг үетэн-алаг өвст ургамлын хэвшинж зонхилсон ба ургамлын бүрхэц дунджаар 80-90%, зүйлийн олон янз байдал сайн буюу 10 м² талбайд 10-15 зүйл ургамал тархсан ба ургамлын дундаж өндөр 20-25 см байна.

Гэрэл зураг 2.3 Ургамлын бичиглэл хийсэн талбай

2.1.5 Ойн сан

Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 08-ны өдрийн А/737 дугаар тушаалын хавсралт “Ойн дагалт баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах журам”-ын 6.3-т *Хуш модны самрын нөөцийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэсэн хуулийн этгээд бэлтгэсэн нөөцийнхөө 15,000 кг буюу 1.5 тн тутамд 1.0 га талбайд өөрийн хөрөнгөөр хуш модны тарьц суулгацаар нөхөн сэргээлт хийх эсхүл мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, тухайн сумын Засаг даргын шийдвэрээр байгуулагдсан ажлын хэсэгт актаар хүлээлгэн өгнө*” гэж заасан.

Манай үйлдвэр жилд 3000 тн байгалийн самар боловсруулах хүчин чадалтай ба тус журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахаар 2022 онд “Дүгэрээ нарс Петомник ХХК”-тай 5 жилийн хугацаатай хамтран ажиллах гэрээг байгуулан, Сэлэнгэ аймгийн Дүгэрээ нарс гэх газарт 2 га талбайд хуш, нарс, шинэс зэрэг шилмүүст моддыг үрээр тарьж ургуулан, арчилгаа тордолт хийхэд хамтран ажиллаж байна. “Дүгэрээ нарс Петомник ХХК”-тай байгуулсан хамтран ажиллах гэрээг тус тайлангийн хавсралтаар үзүүлсэн.

Гэрэл зураг 2.4 Шилмүүст модыг хүлэмжинд үрээр тарьж, гадна талбайд шилжүүлэн суулгасан байдал

3 ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Газрын тухай хуулийн 56.6-д “Хот, тосгоны өнгө үзэмж, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх шаардлагын дагуу газар эзэмшигч нь эзэмшилд авсан газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байлгана” гэж заасан тул үйлдвэрийн барилгажаагүй талбайг зүлэгжүүлж, тохиромжтой газруудад мод тарьсан. 2024 онд үйлдвэрийн хашаанд 120 ш хайлаасны суулгац суулгаж, хайлаасыг үрээр тарьсан.

Хүснэгт 3.1 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

#	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.,	Нийт зардал, төг.
1	Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнд нэгдэж 50 ш хайлаас мод тарина.	Үйлдвэрийн хашаанд 120 ш хайлаасны суулгац суулгаж, хайлаасыг үрээр тарьсан. Модны арчилгаа тордолтыг тогтмол хийж байна.	4,700	562,500
2		Үйлдвэрийн хашаан дахь барилгажаагүй талбайг борооны ус хуримтлуулан усалж, хог хаягдлыг цэвэрлэн, тээврийн хэрэгсэл байнга зорчдог хэсгүүдийг хайрган болон хатуу хучилттай болгож, тохиромжтой газруудад мод тарих зэргээр талбайн газрын гадарга, хөрс, ургамлан нөмрөгийг доройтохоос хамгаалж байна	-	-

#	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг,	Нийт зардал, төг.
3	Хөрс болон модны нүх бэлтгэх	Мод тарих нүхнүүдийг урьдчилан бэлтгэж, үржил шимт хөрс худалдан авсан.	300,000	300,000
Нийт дун, төг.			862,500	

Гэрэл зураг 3.1 Зүлэгжүүлсэн талбай болон үрээр тарьсан хайлаас

4 ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 4.1 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт

#	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг
1	Археологийн дурсгал	Хэрэв барилга байгууламж барих зэрэг газар шорооны ажлын үед археологи, палеонтологийн олдвор илэрсэн тохиолдолд ажлаа зогсоож, тухайн дүүргийн засаг дарга, цагдаагийн байгууллага болон уг асуудлыг хариуцсан байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ.	Үйлдвэрийн эдэлбэр газарт түүх, соёлын биет өв илрээгүй.	Зардал төлөвлөөгүй	Зардал төлөвлөөгүй
2	Палеонтологийн дурсгал				
Нийт дүн, төг.					-

5 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 5.1 Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

#	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг
1	ХХАА-ны дүрэм журам зөрчигдөж үйлдвэрийн осол гарах	Ажилчдад анхан шатны тусламж үзүүлэх чадварыг эзэмшүүлэх, анхан шатны тусламжийн эм, тариа, багаж хэрэгслийг хяналтын өрөө эсвэл ажлын байранд ил харагдахаар газарт байрлуулах	Ажилчдад ослын үед цаг алдалгүй анхны тусламж үзүүлэх зорилгоор анхны тусламжийн эмийн санг нүдэнд ил харагдахаар газарт байрлуулж, бүх ажилтнуудад байршлыг мэдээлсэн.	50,000	50,000
2		ХАБЭА-н дүрэм, заавар, журам боловсруулж ажилчдад танилцуулах, дүрэм, зааврыг мөрдүүлэх дотоод хяналт тавих	Байгууллагын ХАБЭА-н хэлтэсээс аливаа осол, эрсдэлийн үед “Анхны тусламж”-ийг зөв үзүүлэх дадал суулгах сургалтыг нийт ажилчдын дунд зохион байгуулсан.	50,000	50,000
3		Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ /ХАБ-ын булан, санамж, плакат, галын булан г.м/	Үйлдвэр тогтмол үйл ажиллагаа явуулж байгаа үед байгууллагын ХАБЭА-н мэргэжилтнүүд үйлдвэрийн нийт ажилчдад ахуйн болон	-	-

#	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг
			Үйлдвэрийн ослоос урьдчилан сэргийлэх зааварчилгааг өдөр бүр ажил эхлэхийн өмнө өгч, 14 хоногт тутамд сургалтыг тогтмол хийдэг.		
4			Аюул, осолд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хороо, дүүргийн хууль хяналтын байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байна.	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан
5	Галын аюулгүй байдлыг хангаагүйгээс гал түймрийн осол аварга өртөх	Ахуйн гал түймэртэй тэмцэх багаж хэрэгсэл худалдаж авах (галын хор, гал унтраагч, ус цацагч гэх мэт)	Болзошгүй аюул ослын үед ашиглах бүрэн ажиллагаатай галын хор, багаж хэрэгслүүдийг бүх объектуудад байршуулсан.	100,000	100,000
6		Гамшиг, ослын байдлыг хязгаарлах төлөвлөгөөг ажилчдад таниулж сургах ба сургалтын протокол хөтөлж баримтжуулах	Байгалийн гамшигийг даван туулах болон үйлдвэрийн, ахуйн аливаа ослоос урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөөг ажилчдад таниулах сургалт зохион байгуулсан.	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан
7		Ажилчдыг галын хор болон бусад хэрэгслийг ашиглаж сургах, дадлага эзэмшүүлэх зэрэг зохион байгуулалтын арга хэмжээг авах	Ажилчдад галын хор болон бусад хэрэгслийг хэрхэн зөв оновчтой ашиглах зааварчилгааг өгч, дадал суулгах сургалтыг улирал тутам орж байна.	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан	Үйл ажиллагааны зардалд багтсан
Нийт дүн, төг.					200,000

6 ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 6.1 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

#	Хог хаягдлын ангилал	2024 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ний хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд төлөвлөсөн ажил	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг,	Нийт зардал, төг,	Тайлбар
1	Ахуйн хог хаягдал	Ахуйн хаягдлын цэгт ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийн бодис цацаж тогтмол ариутгаж байх	Сан хими ХХК-тай 2022-2025 оны 9.19 хүртэл гэрээ байгуулсан. 2024 онд үйл ажиллагаа явуулаагүй тул нэг удаа ариутгал хийлгэсэн.	500,000 Гэрээний дүнгээр төлсөн	500,000 Гэрээний дүнгээр төлсөн	Гэрээний дугаар 22/037.
2		Дахин боловсруулах боломжгүй хаягдлыг дүүргийн тохижилт үйлчилгээний газартай байгуулсан гэрээний дагуу зөвшөөрөгдсөн хаягдлын цэг рүү тээвэрлэн хүргүүлж, хог хаягдлын төлбөр тооцоог тогтсон хугацаанд төлж байх	Сонгинохайрхан дүүрэг болон тус дүүргийн хог хаягдал тээвэрлэх зөвшөөрөл бүхий Эко эрин ХХК-тай “Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг хураах, тээвэрлэх” гурвалсан гэрээ байгуулсан. Тус гэрээний дагуу үйлчилгээний хураамжийг төлж, хог хаягдлыг тээвэрлүүлж байна.	400,000 Гэрээний дүнгээр төлсөн	400,000 Гэрээний дүнгээр төлсөн	Гэрээний дугаар:350 Гэрээг хавсралтаар үзүүлсэн.
3	Шингэн хаягдал	Үйлдвэрийн ахуйн хэрэглээнээс гарах шингэн хаягдлыг бохир ус зайлуулах мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ байгуулан зайлуулах	Самрын үйлдвэр нь зөвхөн ажилчдын ундны зориулалтаар ус хэрэглэдэг тул ахуйн бохир ус гардаггүй.	-	-	
4	Боловсруулсан самрын хаягдал буюу яс	Самрын хаягдал ясыг түлж халаалтад хэрэглэж бууруулахаас гадна самрын ясан дэр хийх зэргээр үйлдвэрийн хог хаягдлыг бууруулна.	Самрын ясан дэр хийхэд хамтран ажиллах хувь хүн, ААН-г судлаж байгаа, мөн самрын ясыг үртэс түлдэг зуух ашиглах боломжтойг судалсан.	-	-	
Нийт дүн, төг.					900,000	

7 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 7.1 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

#	Байгаль орчны бүрдэл хэсгүүд	2024 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний ОХШХ-ийн хяналт шинжилгээ хийсэн үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг.
1	Агаарын чанар	Нийт тоосонцор, SO ₂ , NO ₂	Үйлдвэрийн дотор болон гадна	2024 онд 1 удаа	252,000	252,000
2		Дуу шуугиан, дБА	Үйлдвэрийн дотор болон гадна	2024 онд 1 удаа	198,000	198,000
3	Хөрсөн бүрхэвч	Хөрсний агрохими	Үйлдвэрийн хашаанд 1 цэгт	2024 онд 1 удаа	44,000	44,000
4		Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж тодорхойлох	Үйлдвэрийн хашаанд 1 цэгт	2024 онд 1 удаа	30,800	30,800
5	Газрын доорх ус	Химийн ерөнхий үзүүлэлтүүд	Самрын үйлдвэр нь зөвхөн ажилчдын унданд зориулж ус хэрэглэдэг ба ундны усыг 1 тн-ын саваар “Жэ эйч жэй мандухай” ХХК-ийн гүний худгаас зөөвөрлөн хангадаг. Иймд дээж авах усны эх үүсвэр байхгүй.	-	-	-
Нийт дүн, төг.						524,800

7.1.1 Агаарын чанар

2024 оны БОМТ-ний ОХШХ-т тусгагдсаны дагуу агаар дахь түгээмэл бохирдуулагч бодисууд болох азотын давхар исэл (NO₂), хүхэрлэг хий (SO₂), нийт тоосонцор (TSP)-ын агууламжийг үйлдвэрийн гадна талбайд болон үйлдвэр дотор гэсэн 2 цэгээс дээж авч, Цаг уур орчны шинжилгээний газрын “Байгаль орчин хэмжилзүйн төв лаборатори”-д шинжлүүлсэн. Шинжилгээний үр дүнгүүдийг харгалзах стандартын (MNS 4585:2016) хүлцэх агууламжтай харьцуулан дараах хэсэгт үзүүлээ.

Үйлдвэрийн гадна талбайн агаарын чанарын шинжилгээний үр дүнгээр Хүхэрлэг хий (SO₂)-н агууламж нь хэмжилт хийсэн цэгт MNS 4585:2016 стандартын хүлцэх агууламжаас 442 мкг/м³-ээр бага, Азотын давхар исэл (NO₂)-ийн агууламж 148 мкг/м³-ээр бага, нийт тоосонцорын агууламж 160 мкг/м³-ээр бага буюу бохирдолгүй байна.

Хүснэгт 7.2 Үйлдвэрийн гадна талбайн агаарын чанарын шинжилгээний үр дүн, 2024.5.13

#	Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжилтийн дундаж хугацаа	Хэмжих нэгж	Хээрийн хэмжилтийн үр дүн (дундаж агууламж)	MNS 4585:2016 Хүлцэх агууламж
1	Хүхэрлэг хий SO ₂	20 минут	мкг/м ³	8	450 (20 минутын дундаж)
2	Азотын давхар исэл NO ₂	20 минут	мкг/м ³	52	200 (20 минутын дундаж)
3	Нийт тоосонцор	20 минут	мкг/м ³	340	500 (20 минутын дундаж)

Тайлбар: MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага

Үйлдвэрийн дотоод орчны буюу ажлын байрны эрүүл ахуйн нөхцлийн хувьд Хүхэрлэг хий (SO₂)-н агууламж MNS 4990:2023 стандартын ЗДХ-нээс 1.992 мг/м³-ээр бага, Азотын давхар исэл (NO₂)-ийн агууламж 4.948 мг/м³-ээр бага, нийт тоосонцорын агууламж 9.66 мг/м³-ээр бага буюу бохирдолгүй байна.

Хүснэгт 7.3 Үйлдвэрийн дотоод орчны агаарын чанарын хэмжилтийн үр дүн, 2024.5.13

#	Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжилтийн дундаж хугацаа	Хэмжих нэгж	Хээрийн хэмжилтийн үр дүн (дундаж агууламж)	MNS 4990:2023 8 ЦЖД өртөлтийн ЗДХ
1	Хүхэрлэг хий SO ₂	8 цаг	мг/м ³	0.008	2
2	Азотын давхар исэл NO ₂	8 цаг	мг/м ³	0.052	5
3	Нийт тоосонцор	8 цаг	мг/м ³	0.340	10

Тайлбар: MNS 4990:2023 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Ажлын байрны агаар дахь хорт бодисыг хэмжихэд тавих ерөнхий шаардлага, зөвшөөрөх дээд хэмжээ 8 ЦЖД-8 цагт жиллэсэн дундаж өртөлтийн ЗДХ

7.1.2 Дуу шуугиан

Дуу шуугианы хэмжилтийг үйлдвэрийн хашаанд болон үйлдвэрийн дотор гэсэн 2 цэгт, зориулалтын багаж ашиглан өдрийн цагаар 4 цагийн турш хэмжсэн.

Дуу шуугианы дундаж утгуудыг MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээтэй харьцуулан зургаар үзүүллээ. Хэмжилтийг өдөр хийсэн тул уг стандартын өдөр (07-22 цаг)-ийн утгатай (60дБА) харьцуулав.

Үйлдвэрийн хашаанд хэмжсэн цэгт дуу шуугианы хэмжилтийн дундаж утга 38 дБА, үйлдвэр дотор 45 дБА буюу MNS 4585:2016 стандартын ЗДХ (60дБА)-нээс 15-22 дБА-ээр бага байна.

Хүснэгт 7.4 Дуу шуугианы хэмжилтийн үр дүн

Холбогдох стандарт	Дуу шуугианы түвшин	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ дБА	Хэмжилтийн үр дүн, дБА
MNS 4585:2016. Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага	Өдөр (0700 - 2200)	60	38 (үйлдвэрийн хашаанд) 40 (үйлдвэр дотор)

7.1.3 Хөрсөн бүрхэвч

2024 оны БОМТ-ний ОХШХ-т тусгагдсаны дагуу хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд болон хөрсөн дэх хүнд металлын агууламжийг тодорхойлох дээжүүдийг авч Грийн лаб ХХК-ийн Хөрс, усны итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлсэн.

1. Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд

Хүснэгт 7.5 Хөрсний үржил шимийн үзүүлэлтүүд

Цэгийн дугаар	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ ЕС 1:2.5, dS/m	Карбонат, CaCo%	Ялзмаг (орг.С), %	Шингээгдсэн сууриуд		Хөдөлгөөнт	
							Ca	Mg	P ₂ O ₅ , мг/100г	K ₂ O, мг/100г
Ердийн хар шороон хөрс										
Дээж-1	0-20	8.26	0.02	0.047	0.00	1.80	18.0	2.8	2.4	29

Эх сурвалж: Грийн лаб ХХК-ийн Хөрс, усны лаборатори. 2024.5. Хөрсний задлан шинжилгээний үр дүн

Хүснэгт 7.6 Хөрсний үржил шимийн суурь үзүүлэлтүүд ба шинжилгээний үр дүнгийн тайлбар

Үржил шимийн үзүүлэлтүүд	Суурь үзүүлэлт	Шинжилгээний үр дүнгийн тайлбар
Хөрсний урвалын орчин (pH)	Хөрсний урвалын орчин сул хүчиллэгээс сул шүлтлэг буюу 5.6-8.4 байхад ургамал ургахад тохиромжтой гэж үздэг.	Хөрсний 0-20 см дэх pH-ийн утга 8.26 буюу сул шүлтлэг урвалын орчинтой байна.
Карбонат, %	Хөрсний карбонатын агууламж дунд зэрэг буюу <10 % байхад тохиромжтой гэж үзнэ.	Шинжилгээний үр дүнгээс үзэхэд бүх дээжинд карбонат илрээгүй буюу карбонатжаагүй байна.
Ялзмаг, %	Хөрсийг ялзмагийн агууламжийг 5% бол их ялзмагтай гэж үнэлдэг.	Шинжилгээний үр дүнгээс үзэхэд 0-20 см дэх ялзмагийн агууламж 1.8%-ийн хооронд буюу бага агууламжтай.
Цахилгаан дамжуулах чанар ЕС 1:2.5, dS/m	Хөрсний цахилгаан дамжуулах чанар нь хөрсөн дэх усанд хялбар уусах давсны хэмжээг (хөрсний давсжилт) тодорхойлдог үзүүлэлт юм. Энэ нь хөрсний чанарын чухал үзүүлэлт болдог бөгөөд ургамлын ургац, ургамалд тохиромжтой байдал, ургамлын тэжээллэг чанар, хөрсний бичил биетний үйл ажиллагаанд нөлөөлдөг.	Хөрсний цахилгаан дамжуулах чанар (ЕС 1:2.5) буюу хялбар уусах давсжилт (ЕС) бүх хэвшинжийн хөрсөнд 0.047 dS/m буюу давсархаг биш байна.
100 гр хөрсөнд агуулагдах хөдөлгөөнт фосфор P ₂ O ₅ , мг/100г	Хөрсний азот, фосфор, кали (N, P, K) нь ургамлын шим тэжээлийн хамгийн чухал анхдагч макро элементүүд бөгөөд эдгээрээс нэг нь л дутагдахад ургамал ургах боломжгүй болдог.	Шинжилгээний үр дүнгээс үзэхэд бүх дээжинд хөрсний P ₂ O ₅ -ын агууламж 2.4 мг/100г хооронд буюу дунд хангамжтай байна.
100 гр хөрсөнд агуулагдах хөдөлгөөнт кали K ₂ O, мг/100г		Хөдөлгөөнт калийн хувьд 29 мг/100г хооронд буюу сайн хангамжтай байна.

2. Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж

Шинжилгээний үр дүнгээс үзэхэд үйлдвэрийн хашаан дахь хөрсөнд агуулагдах хром (Cr), кадми (Cd), хар тугалга (Pb), зэс (Cu), никель (Ni), цайр (Zn) зэрэг хүнд металлуудын агууламж MNS

5850:2019¹ стандартын ЗДХ болон хортой, аюултай агууламжаас хэтэрсэн үзүүлэлт илрээгүй буюу хэвийн хэмжээнд байна. Шинжилгээний үр дүнг тус тайланд хавсаргав.

Хүснэгт 7.7 Хөрсний хүнд металлын шинжилгээний үр дүн

#	Элемент	Хэмжих нэгж	Дээж-1	MNS 5850:2019		
				ЗДХ	Хортой агууламж	Аюултай агууламж
1	Cd	мг/кг	-	3	10	20
2	Cr	мг/кг	49.2	150	400	1500
3	Cu	мг/кг	25.3	100	500	1000
4	Ni	мг/кг	32.7	150	1000	1800
5	Pb	мг/кг	28.2	100	500	1200
6	Zn	мг/кг	69.6	300	600	1000

Эх сурвалж: Грийн лаб ХХК-ийн Хөрс, усны лаборатори. 2024.5.30

¹Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

8 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 8.1 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

#	2024 оны БОМТ-г хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд төлөвлөсөн ажлууд	2024 оны БОМТ-г хэрэгжүүлсэн удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг.
1	Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг эрх бүхий байгууллагаар гүйцэтгүүлэх (5 жилд 1 удаа)	Гэрээт ажил хийгдээгүй ба 2025 онд гүйцэтгүүлэхээр болж хойшилсон.	Гэрээт ажил хийгдээгүй	Гэрээт ажил хийгдээгүй
2	Төсөл хэрэгжих орон нутгийн удирдлагатай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хамтран ажиллах.	Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хамтран ажиллах түншлэлийн гэрээг СХД-ийн цагдаагийн нэгдүгээр хэлтэстэй байгуулсан. Нийтийн цэвэрлэгээ болон мод тарих өдрөөр 32 дугаар хороотой хамтран ажилладаг.	Үйл ажиллагааны зардалд төлөвлөсөн төсвөөс гардаг	Үйл ажиллагааны зардалд төлөвлөсөн төсвөөс гардаг
3	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохих хугацаанд хийж гүйцэтгэх ба биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тухайн жилийн БОМТ-г батлуулж байх	“Хуш модны самар болосруулах үйлдвэр” төслийн БОМТ, ОХШХ-ийг хэрэгжүүлсэн ба биелэлтийн тайланг боловсруулсан. Журмын дагуу дараа жилийн БОМТ-г боловсруулж байна.	Ажилчдын цалингийн зардалд багтсан.	Ажилчдын цалингийн зардалд багтсан.
Нийт зардал, төг.				-

9 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Буман боргоцой” ХХК нь “Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэр” төслийн хүрээнд төсөл хэрэгжүүлэгчийн мөрдөн ажиллах байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийн талаар байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хагас жил тутамд хүргүүлэх ба тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэнд хяналт тавьж оролцсон.

Хүснэгт 9.1 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

#	БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах төлөвлөгөө	Тухайн жилийн БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөллийг бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал, төг.	Нийт зардал, төг.
1	БОУАӨЯ-ны ХБОБНГ	Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомж, батлагдсан БОННУ-ээр тодорхойлсон сөрөг нөлөөг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмж, БОХТ-г үндэслэн жил бүрийн 12 дугаар сард багтаан дараа оны тухайн БОМТ-г боловсруулан хүргүүлнэ.	Гэрээт байгууллагын зөвлөхийн зардал	Гэрээт байгууллагын зөвлөхийн зардал
2	Нийслэлийн Байгаль орчны газарт	БОМТ-ний хэрэгжилтийг байгаль орчны бүрдэл хэсэг тус бүрээр гаргаж, жил бүрийн 11 сарын 01-ны дотор хүргүүлэхээр зорин ажиллаж байна.	Гэрээт байгууллагын зөвлөхийн зардал	Гэрээт байгууллагын зөвлөхийн зардал
Нийт дүн, төг.				-

10 ДУГНЭЛТ

“Буман боргоцой” ХХК нь 2024 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралт Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 3 дугаар хавсралтын дагуу боловсрууллаа. ы

БОУАӨ-ийн сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 8-ны өдрийн А/737 дугаар тушаалын хавсралт “Ойн дагалт баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах журам”-ын 3.4-т “Хуш модны самрыг 10 дугаар сарын 20-ны өдрөөс дараа оны 02 дугаар сарын 01-ний өдөр хүртэл хугацаанд бэлтгэнэ” гэж заасан. Зөвшөөрлийн хугацаанд самрын нөөц багассан тул 2024 онд дуудлага худалдаанд оролцоогүй ба үйлдвэр үйл ажиллагаа явуулаагүй. Гэсэн хэдий ч тухайн жилийн БОМТ, ОХШХ-ийн биелэлтийг хангаж ажиллахыг зорьсон.

Бид 2024 оны БОМТ-нд сөрөг нөлөөллийг бууруулах, үйлдвэрийн эдэлбэр газрыг тохижуулах, зүлэгжүүлэх, мод тарих; осол, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, хэрэгжүүлэх болон байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгийн хяналт шинжилгээ; тухайн жилийн БОМТ-ийг хэрэгжүүлэхэд удирдлага зохион байгуулалтаар хангахад болон БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах зэрэг нийт 29 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн ажилласан.

Мөн 2024 онд төлөвлөсөн ажлуудтай уялдан хэрэгжүүлэх шаардлагатай зарим арга хэмжээнүүдийг нэмэлтээр авч хэрэгжүүлсэн (Хүснэгт 10.1).

Хүснэгт 10.1 2024 оны БОМТ-нд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн болон биелэлтээр хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо

#	БОМТ-ний бүтэц	БОМТ-ний хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээний тоо	БОМТ-ний биелэлтээр хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	5	10
2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	2	3
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	1	1
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	6	7
5	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	4
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	4	4
7	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	4	3
8	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	2	2
Нийт дүн		29	34

Буман боргоцой ХХК нь 2024 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтэд нийт 3.2 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Хүснэгт 10.2 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн зардал

#	БОМТ-ний бүтэц	Зардал, төг.
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	800,000
2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	862,500
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	-
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	200,000
5	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	900,000
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	524,800
7	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	-
8	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	-
Нийт, дүн		3,287,300

ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТ

ОЙН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ГЭРЧИЛГЭЭ

МОНГОЛ УЛС

**ОЙН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН
ГЭРЧИЛГЭЭ**

202 3 оны 10 дугаар сарын 25 -ны өдөр Улаанбаатар хот

Сери: **УБ** Дугаар 202300162

УЛААНБААТАР (аймаг, нийслэлийн) БАЯНЗҮРХ
(сум, дүүрэг)-ийн 5991447 тоот регистрийн дугаартай

“БУМАН БОРГОЦОЙ” ХХК
(аж ахуйн нэгж, байгууллага)

Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Ойн газрын дарга
20 23 оны 09 сарын 29 өдрийн А/208 тоот тушаалыг үндэслэн: _____
ОЙН МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ

(ОЙН ДАГАЛТ БАЯЛГИЙГ АШИГЛАХ)

чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх эрхийг **Тав** жилийн хугацаагаар олгов.

**ОЙН ГАЗРЫН
ДАРГА**

Б.ОЮУНСАНАА

2 ГА ТАЛБАЙД НАРС, ХУШ, ШИНЭС ТАРИХ, АРЧЛАХ ГЭРЭЭ**ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ**

2022 оны 03 сарын 02 өдөр

№22/05

Улаанбаатар хот

Нэг талаас “Буман Боргоцой” ХХК түүнийг төлөөлж Ерөнхий захирал албан тушаалтай С.Жаргалбат, нөгөө талаас “Дүгэрээ Нарс Петомник” ХХК түүнийг төлөөлж Ерөнхий захирал албан тушаалтай З.Золбоо нар дор дурьдсан нөхцөлөөр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав. Монгол Улсын Иргэний 422-р зүйлийг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Ерөнхий зүйл

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр 2 га газарт талбайд нарс, хуш, шинэс болон бусад мод, бутны үрээр тарилт хийн санхүүжүүлж хамтран ажиллана.
- 1.2. 2 тал гарын үсэг зурж баталгаажуулсан байна.

Хоёр. Хоёр талын эрх, үүрэг

- 4.1. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулахаар бол талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ. Нэмэлт өөрчлөлт хавсралт нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд түүний нэгэн адил хүчинтэй байна.
- 4.2. Талууд аль нэг тал нь гэрээг цуцлах тухай санал гаргавал нөгөө талдаа 30 хоногоос доошгүй хугацааны өмнө бичгээр мэдэгдэх ба талууд харилцан зөвшилцөж, төлбөр тооцоог дуусгаснаар гэрээг цуцалсанд тооцно.
- 4.3. Гэрээний хугацаа 5 жил байна. Гэрээний хугацааг талууд тохиролцон сунгаж болно.
- 4.1. Хоёр тал шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээний хугацааг цаашид сунгаж болно.

Гурав. Бусад зүйл

Энэхүү гэрээ болон гэрээнд орсон аливаа өөрчлөлт нь талууд гарын үсэг зурж тамга тэмдэг даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

АХУЙН ХОРТОН ШАВЖ УСТГАХ, АРИУТГАХ АЖЛЫН ГЭРЭЭ

УЛААНБААТАР ХОТ
 БАТЛАВ
 "САН ХИМИ" ХХК-ИЙН ЕРӨНХИЙ
 ЗАХИРАЛ /ХХК-ийн Гүйцэтгэгч/ Ц.ЭНХЦЭЦЭГ
 2022 оны 9 сарын 19 өдөр

БАТЛАВ
 Буман Боргоцой ХХК-ийн
 ЗАХИРАЛ /ХХК-ийн Гүйцэтгэгч/ С.МАНБААТ
 2022 оны 9 сарын 19 өдөр

**АХУЙН ХОРТОН ШАВЖ, МЭРЭГЧ УСТГАХ,
 ХАЛДВАРГҮЙЖҮҮЛЭЛТ, АРИУТГАЛЫН
 АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ**

2022 оны 9 дугаар сарын 19-ны өдөр

№ 22/037

Улаанбаатар хот

Нэг талаас: Улаанбаатар хот Баянгол дүүрэг 5-р хороо Энхтайваны өргөн чөлөө "Эрдэнэ +-суварга" төв 403 тоот хаягт байрлах /6211755/ регистрийн дугаартай АУХ-18-22-3640 тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээтэй "Сан хими" ХХК /цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх/, нөгөө талаас: Батмангас Хасебухан дүүрэг 3-р хороо хаягт байрлах 6-д 7 5991447 регистрийн дугаартай, Буман Боргоцой ХХК /цаашид "Захиалагч" гэх/, түүнийг төлөөлж С. Манбаат цаашид хамтад нь "Та+лууд" гэх/ харилцан тохиролцож, Монгол Улсын иргэний хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эрүүл ахуйн тухай хууль, Халдваргүйжүүлэлт, шавж мэрэгч устгалын үйл ажиллагаатай холбоотой тогтоомж, стандарт, техникийн зохицуулалт, захиалагчийн цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт, хортон шавжны хяналтын журам, заавар болон эрх зүйн бусад актын хэм хэмжээний хүрээнд дараах нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү гэрээгээр "Гүйцэтгэгч" нь М. Доржсүх объектын халдваргүйжүүлэлт, ахуйн хортон шавж, мэрэгч устгалын ажлыг холбогдох тогтоомж, дүрэм журам, норм стандартад нийцүүлэн мэргэжлийн өндөр түвшинд чанартай, Монгол улсын болон Олон улсын стандарт хангасан бодисоор үр дүнтэй хийж гүйцэтгэн өгөх, "Захиалагч" нь "Гүйцэтгэгч"-ийг гэрээгээр тохиролцсон ажлыг хийж гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах, гэрээний үнийг гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу төлөхтэй холбогдох харилцаанд "Талууд"-ын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгон зохицуулна.

1.2. Гэрээний бүрдэл: Дараах баримт бичиг нь гэрээнд салшгүй хэсэг болно.

1.2.1. Халдваргүйжүүлэлт, хортон шавж устгалын үйлчилгээний бүртгэлийн дэвтэр

1.2.2. Үйлчилгээний хуудас, акт

1.2.3. "Талууд" нэмэлт гэрээгээр тодорхойлсон бусад баримт бичиг

1.3. Энэхүү гэрээ нь "Талууд"-ын эрх бүхий албан тушаалтнууд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

Хоёр. Гэрээний зүйл, хугацаа

2.1. "Гүйцэтгэгч" тал нь захиалагчийн захиалгын дагуу халдваргүйжүүлэлтийн үйлчилгээ хийх ерөө тасалгаа, түүний тоо, талбайн хэмжээг дэлхийн улс орон болон Монгол улсад гарч байгаа цар тахлын эсрэг авах арга хэмжээтэй уялдуулан тогтоох, шавж мэрэгчдийн нөхцөл байдлаас шалтгаалан тооцсоны үндсэн дээр үйлчилгээний төрөл, давтамжийг тогтоож, 1.2.1 заалтын дагуу тэмдэглэл хөтлөн үйлчилгээг дуусгана.

2.2. Гэрээний үргэлжлэх хугацаа 2022 оны 9 сарын 19 өдрөөс эхлэн 2025 оны 9 сарын 19-ны өдөр хүртэл тасралтгүй үргэлжилнэ.

2.3. Гэрээний 2.2-д заасан гэрээний хугацаа дуусгавар болоход талууд тухайн гэрээний хугацааг сунгах болон дуусгавар болсон ямар нэгэн санал гаргаагүй тохиолдолд үндсэн гэрээний хугацаа дахин сунгагдсанд тооцож, гэрээний хугацаагаар үргэлжлүүлэн ажиллах эрхтэй.

Гурав. Гэрээний үнэ, төлөх нөхцөл

3.1. "Захиалагч" талын захиалгын дагуу үзүүлэх үйлчилгээний тоо хэмжээ, талбай, үйлчилгээний давтамжийг Хүснэгт №1-д заасан нэгж үнийн дагуу гүйцэтгэнэ.

№	Үзүүлэх үйлчилгээний нэр төрөл	Хэмжих нэгж	Нийт хэмжээ	Нэгжийн үнэ /төг/	Нийт үнэ /төг/	Үйлчилгээний давтамж /улиралд, сард/
1	Шавж устгалын үйлчилгээ					
2	Мэрэгч устгалын үйлчилгээ					
3	Халдваргүйжүүлэлтийн үйлчилгээ		3᠑5	1507.	50᠒000.	дээрх

3.2."Гүйцэтгэгч" ба "Захиалагч" аль нэг тал гэрээний үнэд өөрчлөлт оруулах саналаа нөгөө талдаа мэдэгдэх ба талууд үнийн өөрчлөлт оруулах саналын талаар хамтран судалгаа хийж, зөвшилцөн тохиролцсоны үндсэнд үйлчилгээний үнийн дүнд өөрчлөлт оруулж болно.

3.3.Үйлчилгээний төлбөрийг бэлнээр үйлдэн, нэхэмжлэлийг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 3 хоногт багтаан гүйцэтгэгч талын ХААН банкин дахь /5009880353/, Худалдаа хөгжлийн банкин дахь /406109667 тоот дансанд төлж барагдуулна.

3.4.Захиалагч тал нь гэрээний 3.3-т заасан төлбөрийг хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр хойшлуулсан тохиолдолд гэрээний үнийн дүнгээс хоног тутамд 0.5%-ийн алданги тооцно.

Дөрөв.Захиалагчийн эрх, үүрэг

4.1.Захиалагч нь дараах эрхтэй. Үүнд:

4.1.1.Гэрээт ажлын чанар, үр дүнгийн талаар Гүйцэтгэгчид мэдэгдэх

4.1.2.Гэрээт ажлыг тохиролцсон хуваарийн дагуу гүйцэтгэхийг Гүйцэтгэгчээс шаардах

4.1.3.Халдваргүйжүүлэлт, шавжгүйтгэл, мэрэгчгүйтгэлийн үйлчилгээг үргэлжлүүлэхэд саад болж байгаа нөхцлийг ариутгуулахыг шаардах эрхтэй.

4.1.4.Халдваргүйжүүлэлт, шавжгүйтгэл, мэрэгчгүйтгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллээр хангахыг шаардах эрхтэй.

4.1.5. Үйлчилгээ авагч тал нь үйлчилгээ үзүүлсэн талбайн ажлын байрыг цэвэрлээгүй, шавж мэрэгч орох нүхийг бөглөөгүй, үйлчилгээ өгөх боломжоор хангаагүй тохиолдолд дахин нэмэлтээр үйлчилгээ хийх зардлыг нэхэмжлэх эрхтэй.

4.1.6.Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх нөхцөл /Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх талбайд харуул, хамгаалалтын постоор шалган саадгүй нэвтрүүлэх Гэрээт ажлыг тохиролцсон хуваарийн дагуу гүйцэтгэх нөхцөл бололцоогоор хангах/-г шаардах

4.2.Захиалагч дараах үүрэгтэй. Үүнд:

4.2.1.Гүйцэтгэгч, түүний ажилчдад өөрийн талбайд илэрч байгаа шавж, мэрэгчийн тархалт, төрөл зүйлийн талаар үнэн бодит мэдээлэл өгөх.

4.2.2.Гүйцэтгэгчийн хийж гүйцэтгэсэн ажлын өмнө ба дараа баримтлах горимыг чанд мөрдөх.

4.2.3.Гэрээний үнийг гэрээнд заасан нөхцлийн дагуу төлөх.

4.2.4.Захиалагч нь өөрийн нийт ажилтан, ажиллагсадад гэрээт ажилд хэрэглэсэн хор, бодис, өгөөштэй болгоомжтой харьцах, Гүйцэтгэгчийн мэргэжилтний талаар урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулах.

4.2.5.Гүйцэтгэгчийг ажил үүргээ саадгүй явуулах нөхцөл бололцоогоор хангах.

4.2.6.Гэрээт ажлыг гүйцэтгэхэд учирч байгаа саадыг цаг тухай бүрд нь арилгах арга хэмжээ авах.

4.2.7.Гүйцэтгэгчтэй хамтран ажиллах ажилтан томилох.

4.2.8.Гэрээт ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай объект план зураг, талбайн хэмжээ, хуваарийг гаргаж өгөх.

4.2.9.Гүйцэтгэгчийн ажилтнуудад өөрийн байгууллагын дотоод дүрэм, журам, шаардлагыг танилцуулах.

4.2.10.Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх Гүйцэтгэгчийн Захиалагчаас урьдчилан зөвшөөрөл авсан ажилтнуудыг, гэрээт ажлыг гүйцэтгэх талбайд харуул, хамгаалалтын постоор шалган саадгүй нэвтрүүлэх.

4.2.11.Гэрээний 4.2.1-д үүргээ биелүүлээгүйгээс дахин үйлчилгээ хийлгэх шаардлагатай болсон тохиолдолд нэмэлт гарсан зардлыг бүрэн хариуцах үүрэгтэй.

4.2.12.Гэрээгээр гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээг хянах ажилтан томилж, үйлчилгээг биечлэн хянан шалгаж үзсэний үндсэн дээр үйлчилгээний актаар ажлыг хүлээн авч, гарын үсэг зурж баталгаажуулах үүрэгтэй

Тав. Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

5.1.Гүйцэтгэгч дараах эрхтэй. Үүнд:

5.1.1.Гэрээний үнийг гэрээнд заасан нөхцөлийн дагуу төлөхийг Захиалагчаас шаардах.

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮГНЭЛТ

Дугаар **0013548**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: "Буман Боргоцой", ХХК

Хаяг: С.ХД-ийн 32-р хороо, Хайрхан 6-27 тоот.

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: Чалдвар
Батар болон баруулах чигдвар

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл, бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/
Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.1.4/

Олгосон: 2023 он 10 сар 18 өдөр

Хүчинтэй хугацаа: 2025 он 10 сар 18 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон: С.ХД-ийн Хуралдагч аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ дарга Цолтой М.Лтансүх

Дүгнэлт гаргасан: С.ХД-ийн аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч Цолтой Т.Уолмаихан

/тэмдэг дарна/

ХӨДӨЛМӨР ХАМГААЛАЛ, АЮУЛГҮЙ АЖИЛЛАГАА

Буман Боргоцой ХХК

**Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй
ажиллагааны өдөр тутмын
сургалтанд хамрагдсан
ажилтнуудын нэрс**

Улаанбаатар хот

ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧИЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХЭД ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ЗОРИЛГООР ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ТҮНШЛЭЛИЙН ГЭРЭЭ

2024 оны 02 сарын 26 өдөр

Улаанбаатар хот

Зорилго нь: Хариуцсан нутаг дэвсгэрт Монгол Улсын Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагууд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хүрээндээ аюулгүй амгалан тайван ажиллах нөхцлийг бүрдүүлж, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, шалтгаан нөхцлийг арилган холбогдох хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчилан таниулахад оршино.

Гэрээг мөрдөж ажиллах хугацаа: 2024 оны 02-р сарын 26 өдрөөс 2025 оны 02-р сарын 26 өдөр хүртэл 1 жилийн хугацаатай байгуулав.

Нэг. Гэрээ байгуулах талууд

- 1.СХД-ийн 32-р хорооны засаг дарга С.Уянга
- 2.Сонгинохайрхан дүүргийн Цагдаагийн газрын нэгдүгээр хэлтсийн дарга, цагдаагийн цагдаагийн хурандаа Г.Байдраг
3. СХД-ийн 32 дугаар хороо Хайрханы 6-27 тоот байрлах “Буман боргоцоо” РД:5991447 нэртэй хус модны самар боловсруулах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг аж ахуйн нэгж байгууллага нь гадна талдаа 6 хяналтын камертай, дотор талдаа 6 хяналтын камертай, бичлэгээ 30 хоног хадгалдаг. Иргэн С.Жаргалбат /РД:AA77122915/, утас:99066263-дугаартай нар нь харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр 2024 оны 02 сарын 26-ний өдрөөс нэг жилийн хугацаатай энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаар нутгийн захиргааны байгууллагын үүрэг

- 2..Нутгийн захиргааны бүх шатны байгууллага гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаар дараах үүрэг хүлээнэ:
  - 2.1.нутгийн захиргааны бүх шатны байгууллага өөрийн эрх хэмжээний хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг дээд шатны байгууллагаас хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагаатай уялдуулан зохион байгуулах;
  - 2.2.харьяа нутаг дэвсгэртээ гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг нэгдсэн хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэйгөөр зохион байгуулах;
  - 2.3.гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлын зардлыг өөрийн төсвөөс тусгайлан төлөвлөж санхүүжүүлэх;
  - 2.4.шүүх, прокурор, хууль сахиулах байгууллагатай хамтран ажиллах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг хэрэгжүүлж байгаа төрийн бус байгууллага, иргэдийн үйл ажиллагаа, санал, санаачилгыг дэмжин туслах;
  - 2.5.харьяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаар зохион байгуулж байгаа ажлын талаар мэдээлэл өгөх;
  - 2.6.Салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, боловсронгуй болгох;
  - 2.7.нутаг дэвсгэртээ бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн байдалд дүгнэлт хийж, түүний шалтгаан, нөхцөлийг арилгах талаар мэргэжлийн байгууллага, эрдэмтэн, судлаач, шинжээчтэй хамтран ажиллах;
  - 2.8.ажилгүйдэл, ядуурлыг бууруулах, хүүхэд, залуучуудын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх чиглэлээр идэвх санаачилгатай ажилласан хуулийн этгээд, иргэний үйл ажиллагааг дэмжих;

ХЭСГИЙН БАЙЦААГЧИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ

2024 оны 02 дугаар
сарын 26-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Сонгинохайрхан дүүрэг дэх цагдаагийн газрын нэгдүгээр хэлтсийн нийтийн хэв журам хамгаалах олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах тасгийн хэсгийн байцаагч цагдаагийн ахлах дэслэгч Э.Ган-Эрдэнэ би СХД-ийн 32 дугаар хороо Хайрханы 6-27 тоот байрлах "Буман борогцой" РД:5991447 нэртэй хус модны самар боловсруулах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг Аж ахуйн нэгж нь ямар нэгэн гэмт хэрэг зөрчилд холбогдоогүй, Албан шаардлагын хариуг тогтоосон хугацаанд өгдөг. Цагдаагийн байгууллагаас зохион байгуулж байгаа нэгдсэн болон хэсэгчилсэн арга хэмжээнд идэвхтэй оролцож зурагт шторк болон хулдаасан хэвлэл хийлгэн байршуулж хамтран ажилладаг. Хяналтын камерыг шалгахад чанарын шаардлага хангасан IP үйлдлийн системтэй хяналтын камертай байх ба гадна талдаа 6, дотор талдаа 16 теле хяналтын камер байршуулсан бичлэгээ 30 хоног хадгалдаг, гадна талбайдаа 5-н гэрэлтүүлэг байсныг тодорхойлов.

ТЭМДЭГЛЭЛ БИЧСЭН:
ХЭСГИЙН БАЙЦААГЧ,
ЦАГДААГИЙН АХЛАХ ДЭСЛЭГЧ

Э.ГАН-ЭРДЭНЭ

ХОГ ХАЯГДЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХУРААМЖИЙГ ХУРААХ, ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

БАТЛАВ: СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН ТАТВАРЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ /Б.ЭНХТОГТОХ/ 2024 оны 2 сарын 26 өдөр

БАТЛАВ: СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН "ЭКО ЭРИН ТОХИЖИЛТ" ХХК-НИЙ ГЛҮЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ /А.ИДЭРНАСАН/ Дугаар 330

БАТЛАВ: ААН БАЙГУУЛЛАГА БУМАН БОРГОЦОЙ ХХК ЗАХИРАЛ /С.Улаанбаатар хот/ Улаанбаатар хот 1115208787

ХОГ ХАЯГДЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХУРААМЖИЙГ ХУРААХ, ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

НЭГ. ГЭРЭЭНИЙ ЗОРИЛГО

1.1 Засаг даргатай байгуулсан гэрээний дагуу дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуй нэгж, төсөвт болон төрийн бус байгууллагуудын ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг цуглуулж ачих, тээвэрлэх, үйлчилгээний хураамжийг төвлөрүүлэхэд энэхүү гэрээний зорилго оршино.

5.4 Хог хаягдлын ачилт хийсэн хуудас, нэхэмжлэлийг сар бүрийн 20-ны дотор Татварын хэлтэс өгч, ачилт хийсэн аж ахуй нэгж, иргэн, албан байгууллагын мэдээллийг гаргаж өгөх үүрэгтэй. 5.5 Тээвэрлэгч байгууллага нь Татварын хэлтэстэй тооцоо нийлсний үндсэн дээр хог хаягдлын хураамжаа 3 сараас дээш төлөөгүй иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын хогийг тээвэрлэхгүй.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ҮНДЭСЛЭЛ

2.1 Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.10, 2017 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдрийн шинэчилсэн найруулга Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйл, 10 дугаар зүйл, 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 41 дүгээр зүйлийн 41.1, 41.3, 41.5, 41.8, 43 дугаар зүйл, Татварын ерөнхий хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.23, Нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн баталсан "Хог тээвэрлэгчийг сонгон шалгаруулах, санхүүжүүлэх, үйлчилгээний хураамжийг төвлөрүүлэхэд мөрдөх журам", Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдааны 2022 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 10/01 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн дор дурдсан нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож байгуулав.

ЗУРГАА. ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

6.1 Өөрийн гаргасан ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг тогтсон хогийн цэгт хаях болон өвөр хэмжээнээс хамаарч хогны захиалгыг урьд өдөр нь тээвэрлэгч байгууллагын 77757766, дугаарын угсанд ажлын цагаар дуудлага өгнө. Гэрээнд заасан тарифийн дагуу тогтмол рейсийн тоогоор тээвэрлүүлэх. 6.2 Татварын байцаагчаас хог хаягдлын хураамж тушаасан баримт, Тээвэрлэгч байгууллагаас хог хаягдлыг ачуулсан баримтыг шаардан авах эрхтэй. 6.3 Захиалгаар болон тогтсон хуваарийн дагуу очсон тээвэрлэгч авто машиныг хоосон буцаасан, халуун үнс нурамтай, цогтой, хөлдүү хог хаягдал зэргээс шалтгаарж хог ачих, тээвэрлэх, нөхцөл боломжийг бүрдүүлээгүй, тохиолдолд гарсан зардлыг тухайн аж ахуй нэгж байгууллага болон иргэн өөрөө хариуцна. 6.4 Үйлчлүүлэгч нь тогтсон хугацаанд татварын байцаагчид гэрээний дагуу хог хаягдлын хураамжийг төлж байх, Тээвэрлэгч байгууллагад тогтсон хугацаанд, зориулалтын цэгээс, урт саваанд хийсэн хог хаягдлыг саадгүй ачуулах үүрэгтэй. 6.5 Ажиллаагүй гэсэн шалтгаанаар хог хаягдлын хураамж төлөөгүй аж ахуй нэгж, иргэн, албан байгууллага тухайн харьяалагдах хорооноос ажиллаагүй гэсэн албан бичиг авч баримтжуулах үүрэгтэй. 6.6 Хог хаягдлын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2.2-т заасны дагуу шаардлага хангасан зориулалтын хогийн савтай байх үүрэгтэй.

2.2 Энэхүү гэрээг НЭГ ТАЛААС: Сонгинохайрхан дүүргийн татварын хэлтэс /цаашид татварын байцаагч гэх/, Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын дэргэдэх "Эко Эрин Тохижилт" ХХК /цаашид тээвэрлэгч гэх/ НӨГӨӨ ТАЛААС: Дуулиан Боргоцой /цаашид хог хаягдлыг ачуулах үйлчилгээний хураамж чиглэлтэй /цаашид үйлчлүүлэгч гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав. 5991447

ГУРАВ. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

3.1 2024 оны 1-р сарын 1-ны өдрөөс эхлэн 2024 оны 12-р сарын 31 өдрийг дуустал хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

ДӨРӨВ. ТАТВАРЫН ХЭЛТСИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

4.1 Татварын хууль тогтоомжид заасны дагуу татварын байцаагч нь сар бүрийн 25-ны дотор гэрээнд заасан үнийн дүнгээр хог хаягдлын хураамжийг хураан авах эрхтэй. 4.2 Гэрээнд зааснаар үйлчлүүлэгч нь гэрээний үүргийг биелүүлээгүй болон биелүүлэхээс татгалзсан тохиолдолд татварын алба нь Татварын ерөнхий хуулийн 55 дугаар зүйлээс 73 дугаар зүйлд заасан процесс ажиллагааг хийх эрхтэй. 4.3 Аж ахуй нэгж, байгууллагын авлага, өглөгийн мэдээг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр тээвэрлэгч байгууллагатай тооцоо нийлж байх үүрэгтэй. 4.4 Татварын байцаагч нь аж ахуй нэгж байгууллага бүрээс хог хаягдлын хураамжийг тогтсон хугацаанд, тогтмол хурааж тээвэрлэгч байгууллагын ачилт хийх боломжийг хангаж үүрэгтэй. 4.5 Аж ахуй нэгжээс нэхэмжлэлээр хураасан хог хаягдлын хураамжийн задаргааг тээвэрлэгч байгууллагад дараа сарын 3-ны дотор аж ахуй нэгж, байгууллага гаргаж өгөх.

ДОЛОО. ТӨЛБӨР ТООЦОО

7.1 Эрх зүйн баримт бичиг болон стандартад өөрчлөлт орсон тухайн цаг үед гэрээ байгуулсан талуудаас санал оруулах нь нээлттэй. 7.2 Үйлчлүүлэгч /Трейсийн/ үйлчилгээний хураамжийг Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 10/01 дугаар тогтоолоор тогтоосон тарифын дагуу /сар бүрийн...төгрөг/, /улиралд...төгрөг/, /жилд...төгрөг/, /захиалгаар...төгрөг/ төлбөрийг төлнө. 7.3 Татвар төлөгч нь хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг төлбөрийн даалгаврыг үүсгэн банкинд төлнө. 7.4 Татварын хэлтэс нь хураасан мөнгөн дүн болон төлбөр өгсөн аж ахуй нэгж, байгууллагын нэрсийг сар бүрийн 05-ны дотор гаргаж, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах үүрэгтэй. 7.5 Хүний гараар ачих боломжгүй, тусгай техник хэрэгсэл ашиглах шаардлагатай хогийг тээвэрлэгч байгууллагаас тусгай машин, техник гаргаж ачуулсан тохиолдолд гарах зардлыг хариуцсан этгээдээр нэмж гаргуулна.

ТАВ. ТЭЭВЭРЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

5.1 Тээвэрлэлт хийсэн аж ахуй нэгж, байгууллагын авлага, өглөгийн мэдээг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр Татварын хэлтэстэй тооцоо нийлж байх үүрэгтэй. 5.2 Гэрээний үнийн дүн болон ачуулж байгаа хог, тээвэрлэлтийн зардал бодит байдал дээрээ хоорондоо нийцэхгүй тохиолдолд тээвэрлэгч байгууллагаас татварын хэлтэст Сонгинохайрхан дүүргийн ИТХ-ийн 10/01 дугаар тогтоолд заасан тарифын дагуу үнийн санал гаргаж гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах эрхтэй. 5.3 Үйлчлүүлэгчийн хог хаягдлыг тээвэрлээгүйтэй холбоотой гомдол гаргавал тооцоо нийлж, протокол үйлдэж, тээвэрлэлтийн баримтаар нотлодоогүй бол хохирлыг тээвэрлэгч байгууллага барагдуулах үүрэгтэй.

НАЙМ. ГЭРЭЭ ЗӨРЧИГЧИД ХҮЛЭЭЛГЭХ ХАРИУЦЛАГА

8.1 Энэхүү гэрээтэй холбоотой гарсан маргааныг харилцан тохиролцох бөгөөд шийдвэрлэж чадахгүй нөхцөлд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлүүлнэ. 8.2 Гэрээний биелэлт дээр татварын хэлтэс, тээвэрлэгч, үйлчлүүлэгч байгууллагууд харилцан хяналт тавьж ажиллана. 8.3 Үйлчлүүлэгч автомашинд сул зогсолт үүсгэж, буцаасан тохиолдолд хураамжийн үнийн 50 хувийг тээвэрлэгчид төлөх үүрэгтэй. 8.4 Энэхүү гэрээний 4.4-д заасныг хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгуулах, Хог хаягдлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлд заасны дагуу арга хэмжээг авна. 8.5 Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг хугацаандаа төлөөгүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд 0.5 хувиар алданги тооцно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

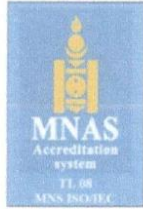
Сонгинохайрхан дүүргийн "Эко Эрин Тохижилт" ХХК-ийг төлөөлж: Албан тушаал Ерөнхий Менежер... Нэр... Б.Агийванчиг... Гарын үсэг /.../ 99132359

Аж ахуй нэгж, байгууллагын төлөөлж: Албан тушаал... Нэр... Гарын үсэг... Утас... Хаяг: СХР, 22-р хороо Ховдхал 6-а 99120363

ХӨРСНИЙ ДЭЭЖЛЭЛТ

**АГААРЫН ЧАНАР, ДУУ ШУУГИАН, ХӨРСНИЙ ДЭЭЖ ШИНЖЛҮҮЛСЭН
ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН**

**ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ**

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2024/A-85
 Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : "Буман Боргоцой" ХХК
 Сорьцын авсан хүний нэр, албан тушаал : Д. Сувд агаарын хэсэг
 Сорьцын тоо, төрөл : 2 агаар, 2 дуу чимээ
 Сорьц авсан огноо : 2024.05.08
 Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар хот СХД 32-р хороо
 Хуш модны самар боловсруулах үйлдвэр
 Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
 MNS 5002:2000, САЗ А07-2016
 Шинжилсэн огноо : 2024.05.13
 Хуудасны тоо : 1/1
 Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл мг/м ³	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
							ДБА
1	Гадна талбай	V/08	15:30	0.008	0.052	0.340	38
Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016, Хүлцэх агууламж (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60
2	Үйлдвэр дотор	V/08	16:00	0.036	0.021	0.251	40
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага MNS 4990:2015				2	2	2	-
Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Шуугианы норм. Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS 5002:2000							85

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч:

Хянаж баталгаажуулсан:
Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга

Э.Оюунтуяа

Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

"GREEN LAB " LLC
ХӨРС, УСНЫ ЛАБОРАТОРИ

СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

Дээж ирсэн огноо: 2024.05.08-30

Шинжилгээ хийлгэж буй байгууллага, хувь хүн: " Бумбат Боргоцой " ХХК

Холбоо барих дугаар:

Дээж авсан газар: Улаанбаатар СХД-ийн 32-р хороо " Бумбат Боргоцой " ХХК Самрын үйлдвэр

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн / MNS3310:1991/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн см	рН	Давс , %	ЦДЧ	СаСО 3%	Ялзмаг %	Шингээгдсэн сууриуд, мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/ 100 гр	
									Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	24/2216	Дээж-1	0-20	8.26	0.02	0.047	0.00	1.80	18.0	2.8	2.4	29

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /MNS 6824:2020/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1.0-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	24/2216	Дээж-1	0-20	26.8	34.0	14.4	7.5	9.8	7.6	24.9

Хөрсний хүнд металл /MNS ISO 11466:2007/

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	24/2217	Дээж-1	0-20	32.7	-	28.2	25.3	69.6	49.2
Шавранцар хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				100.0	1.5	70.0	80.0	150.0	100.0
Элсэнцэр хөрсний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ				60.0	1.0	50.0	60.0	100.0	60.0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

Жич:Шинжилгээний хариу нь зөвхөн тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хувиан олшруулахыг хориглоно

ШИНЖИЛГЭЭ ГҮЙЦЭТГЭСЭН:

Шинжээч:

/С. Мягмардаш/

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:

Лабораторийн эрхлэгч

/Г.Ганчимэг /M.Sc /

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг 6-р хороо, Нет Капитал байр 10 дөвхөр 02 тоот
Утас/Факс : 72702020, 88950626 E-mail: landownermongolia@gmail.com